

Základy supervize v pomáhajících profesích

Mgr. Jiří Šupa PhD.

Jak zacházet se supervizí jako nástrojem kvality v pomáhajících profesích

- V roli příjemce
- V roli zadavatele
- V rámci kolegiální podpory

Zvyšování profesionální kompetence pracovníka v pomáhajících profesích a ochrana klienta

- Porozumění zdrojům svého chování vůči klientům
- Porozumění svojí motivaci pro pomáhající profesi
- Porozumění jak chování pracovníka působí na klienty
- Porozumění chování klienta, jeho zdrojům chování a jak chování působí na pracovníka
- Podpora kompetencí, pracovních nástrojů pracovníka
- Rozšiřování pole možností pro způsoby řešení situace klienta

Pomáhající profese

- Motivace pro práci – hodnoty, smysl života, vnitřní, vnější motivace, vědomá, nevědomá motivace
- Etika v pomáhající profesi – postoje, předsudky, hranice
- Rizika profese –emoční a psychická zátěž, vyhoření, sekundární traumatizace

Supervize

- **Supervize** je odborný proces podpory a rozvoje pracovníků (individuálně, týmově nebo skupinově) v tzv. „pomáhajících profesích“ (např. psychologie, sociální práce, pedagogika, zdravotnictví), při kterém supervizor – zkušený odborník se specializovaným výcvikem – pomáhá reflektovat vlastní práci, prožívání, vztahy, rozhodování a chování v kontextu práce s klienty či ve vztazích na pracovišti.
- Ohraničení supervize – prostřednictvím kontraktu, prostředím organizace
- Limity supervize – nevyřeší systémové procesy, osobnost supervizora,
- Supervize/koučování/psychoterapie

Supervize - zadání

- Zakázka – jak vytvářet zakázku
 - Vyjednávání – třístranná domluva (zaměstnavatel, supervizor, supervidovaný)
 - Kontraktování – cíle, způsob práce, role, ukončení supervize, řešení problematických situací v supervizi, mlčenlivost, etický kodex
 - Vývoj
-
- Cyklický model supervize - fáze supervizního rozhovoru- otevření, domluvení cíle, prezentace tématu, analýza, propojení s plánem, stanovení dalšího postupu, rekapitulace.

Funkce supervize

- **Podpůrná** – posiluje zdroje účastníků zvládat emoční zátěž
- **Vzdělávací** – dodává informace, růst kompetencí, reflektuje intervence a jejich dopady na klienty
- **Řídící** – vedení, normy, zodpovědnost za směr práce s klientem

Vývoj supervize

- Aktuální stav supervize
- Legislativní uchopení supervize
- Vzdělávání v supervizi

Supervizní proces

- Budování vztahu, bezpečí, společná perspektiva
- Domlouvání se na tématech
- Stanovování cílů
- Vyhodnocování supervize vždy během setkání
- Závěrečné vyhodnocování

Etika v supervizi, rizika, překážky

- Vztah, kumulace role
- Respekt vůči klientovi, jazyk
- Hry v supervizi
- Dlouhodobost vztahu s jedním supervizorem – potenciál i riziko
- Zadání supervize/překážky/

Supervize v organizaci

- Reflexe práce účastníků

Výstup z předmětu pro vyhodnocení

Studenti zpracují seminární práce na základě svého výběru:

a) reflexe vlastní supervizní práce v roli supervidované/ho – popis procesu supervize, kterou student dostává včetně úvahy nad tím, proč pro něj supervize funguje a v čem a proč pro něj supervize nefunguje a co by bylo potřeba, aby pro něj supervize fungovala

b) reflexe vlastní práce s někým druhým („klientem“) např. s dítětem, dospívajícím, dospělým – co se aktuálně děje ve vztahu s „klientem“, co se daří, co se nedaří, co by bylo potřeba dál s klientem dělat

c) reflexe využití supervize v oboru, na který se student zaměřuje – proč a jak by supervizi využil, popis cíle, frekvence supervize, témata supervize
rozsah 1 – 2 strany

Ukončení předmětu - skupinová diskuse nad daným tématem, odevzdání seminární práce

Literatura

- P. Hawkins, R. Shohet – Supervize v pomáhajících profesích, Portál 2004